

Prava izbira

Šestinsedemdesetletni moški - po naključju ravno toliko star, kot je pričakovana dolgost življenja Evropejca - je nagovoril osemdesetletno žensko - po naključju ravno toliko staro, kot je pričakovana dolgost življenja Evropejke - : » Vi ste prava ženska, ki sem jo iskal vse življenje.«

»Le zakaj niste prišli prej?« je vzdihnila starka.

»Žal sem se zamudil, ker sem imel na voljo preveliko snubitveno izbiro.« se je opravičil starec.

»Škoda.« je odvrnila starka. »Zdaj sem že poročena, poleg tega pa še mati treh otrok, babica devetih vnukov in prababica sedemindvajsetih pravnukov.«

»Le zakaj niste počakali?« je vzdihnil starec.

»Žal sem pohitela, ker nisem imela na voljo nobene snubitvene izbire.« se je opravičila starka.

Nato sta oba izdihnila.

Anekdota s tragičnim koncem nas pouči, da niti preveč niti premalo izbire za življenja ni dobro, ker je pameten izbor v končnem svetu omejen s spoznanjem o tem dejstvu. Upoštevati bi ga morali pri kateri koli ponudbi in izbiri, na kateri naletimo v svojem življenju. Dobra ponudba zmerom vsebuje dovolj kakovostnih stvari, ki svobodno izbiro omogočijo, a spet ne preveč, da bi jo po nepotrebem upočasnila ali celo onemogočila. Ima subjektivno-objektivni okvir. Tedaj ni pomembno le to, o katerih stvareh sami, temveč tudi, o katerih drugi menijo, da so vredne največjega zaupanja. Kako je s tem v lekarnah? Tudi tu sta dobra ponudba in izbira potrebni. Na lekarniških policah sicer ležijo dobri izdelki, a pretirano bi bilo reči, da so vsi enako dobri. Če bi bili, bi bila nespametna vsaka objektivna izbira, ker bi bilo dovolj, da se odločimo za prvega, ki nam pride v roke. Vsi drugi bi bili tedaj nepotrebni in bi jih bilo treba nemudoma umakniti s polic. Prav tako bi bila pretirana pomisel, da je le eden med izdelki objektivno najboljši. Če bi bil res, bi spet bilo treba nemudoma vse druge umakniti s polic, saj si kupec zmerom zasluži najboljše, ne glede na to, da je zaslužno zvečine redko dosegljivo. Izbor najboljšega izdelka med dobrimi oteži še dejstvo, da so le-ti tudi subjektivno različni, prav toliko, kolikor se med sabo razlikujejo kupci. Vendar rešitve naloge ne velja odložiti pod preprogo. Ker se najboljši izdelek ne more monopolno določiti, ga je vseeno boljše s trdom izbrati kot pa slepo vzeti. Tako kot je pametnemu kupcu usojena dobra izbira, je dobremu lekarnarju usojena zaveza pametne ponudbe. Tudi do nje ni lahko priti. Certificiranje dobrih izdelkov je sicer pomembno, a kaj hitro lahko postane samo sebi v namen. Na tem mestu bi pohvalil obširno raziskavo podjetja Farmasist d.o.o. iz Gornje Radgone, ki je nedavno, junija 2009, prvo doslej izmerilo utrip slovenske lekarniške ponudbe za samozdravljenje, kakršnega priporočijo lekarnarji sami. Narejena je bila po zgledu podjetja Apotheken-Spiegel Verlagsgesellschaft mbH, ki enako počne že nekaj let v srednjeevropskem prostoru. Izidi raziskave so sicer namenjeni strokovni javnosti in za kupce niso neposredno pomembni, so pa v pomoč slovenskim lekarnarjem pri vzpostavitvi kritične razdalje do svojega dela. Brez nje je jalovo vsako prizadevanje za boljše zdravje in počutje slovenskega človeka. Obojega privoščimo čim več in čim dlje. Pa naj si do svoje ljubljene ali ljubljenega pridete že v rosnih ali nemara šele žlahtnih letih svojega dragocenega življenja.

Janez Špringer, mag.farm., spec.